

The Oldest Slovene
Daily in Ohio

Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXIII.—LETO XXIII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) FEBRUARY 28, 1940.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio

Oglasni v tem listu so
uspešni

ŠTEVILKA (NUMBER) 49

Mrs. Bolton izvoljena v kongres za 22. distrikt. -- Poraz šolskih bondov

Mrs. Bolton bo dokončala nedokončani termin svojega pokojnega moža. — Šolski bondi niso dobili potrebnih 65 odstotkov večine.

Pri včerajšnjih volitvah je skoga odbora za izdajo bondov v višini \$1,250,000, da se s tem denarjem pokrije deficit uprave iz leta 1939. Za izdajo bondov je glasovalo 34,087 volilcev, proti pa 21,098. Potrebnih je bilo 65 odstotkov glasov, dobito pa se jih je samo 61.7 odstotka.

S porazom izdaje bondov so bili uničene nade učiteljstva in drugih šolskih uslužencev, da bodo prejeli zaostalo plačo za pet tednov dela preteklega leta, ko so morali delati brez plače. Prizadetih je 8,000 učiteljev in drugih moči.

S porazom teh bondov je ostal šolski odbor brez denarja ter neve, kako naj plača neizplačane obligacije leta 1939, katerih celotni primanjkljaj znaša \$1,226,000.

Se velesile vsiljujejo balkanskim državam svojo "kulturo"

Ustanavljanje "kulturnih centrov" v Beogradu, ki je pol inozemskih propagatorjev.

BEOGRAD, 27. februarja. — Indijo, Wedgwood Benn je na predavalni turneji po prestolnicah Balkana ter je tudi pretekli teden dospel v Beograd, kjer namerava tudi ustanoviti angleški kulturni center.

Nemčija je imenovala profesorja Gerharda Gessemanna, uvaževanega učenjaka o slovanstvu, kot načelnika nemškega kulturnega krožka.

Za kinko te "kulture" pa se vrši intenzivna vojna propaganda. Angleški in nemški časniki, ki se morajo v svojstvu svojega delovanja od časa do časa sestati, ne govore drug z drugim. Šušljanje o špijonazi je na dnevnem redu in neprestano krožijo tudi okrožnice, na katerih se označuje tega ali onega za vohuna.

Joseph Di Marco in Anthony Cirasole posta morala umreti na električnem stolu

Značilno je tudi to, kako je Myron C. Taylor označen v paškem direktoriju (knjigi) za leto 1940. Tam stoji: "Zedinjenje države Amerike. Njegova ekselencija Myron C. Taylor, reprezentant njegove ekselencije predsednika Zedinjenih držav, s činom poslanika (ambassador)."

To dovolj definitivno pokazuje intimne odnose med predsednikom Rooseveltom in katoliške hierarhijo, pravi škof Blake.

Zopet v drugi celici sedi 22 let stari Lattimore Coy, 4541 E. 55 St., ki bo sojen teden dni pozneje, ker je obtožen ropa in umora, katerega je izvršil pred letom dni.

In končno je v celici okrajne ječe Angelo Porrello, bivši butlerski car, ki tudi čaka obsodbe na električni stol.

UKADEL JE KRUH, DASI JE IMEL \$269

BOSTON. — Sodnik Robert J. Frost je obsodil Johana Rich-Saranac Rd., se sedaj nahaja na svojem domu in se zahvaljuje vsem prijateljem za obiske in celičice, ki jih je dobila za časa bolezni, ko se je nahajala v Huron Road bolnišnici. Prijateljice jo lahko obišejo. Želimo ji skorajno okrevanje.

USODA NEVTRALNIH LADIJ

Na gornji sliki je neki neutralni tanker, to je ladja za prevažanje olja, ki je zadel na podmorsko mino ter se pričel potopljati. Ime parnika ni bilo označeno, kakor tudi ne, koliko ljudi se je z njim vred potopilo.

Metodistovski škof protestira proti poslaniku v Vatikanu

Škof Blake pravi, da je Taylor polnomočni poslanik ali ambasador pri sv. stolci v Rimu.

BOSTON, 27. februarja. — Tu je bil ves Dubrovnik na nogah, ko se je raznesla vest, da bodo kapucini v Marijini cerkvi iz mlade, lepe Slovenke, Anice Dittnerjeve, o kateri so bili duhovni gospodje prepričani, da je svetnica, naslednji dan ob prisotnosti občinskega zdravnika slovesno izgnali hudiča. Okrog cerkve se je natrlo sveta, očetje kapucini so zbrano molili, a nazadnje se je izkazalo, da vse nič ne pomaga. Zdravniku ni preostalo drugega, karkor da pokliče mestne reševalce, ki so lepo Anico odpeljali v umobolnico.

V članku je dalje rečeno, da je 10 milijonov protestantov v Zedinjenih državah izrazilo svoje nezadovoljstvo nad to Rooseveltovo potezo.

"Svoječasno je bilo poudarjano, da Mr. Taylor ni poslanik..." pravi škof Blake, "in da to imenovanje nikakor ne pomeni, da so se obnovili diplomatski odnosi med vladom Zedinjenih držav in Vatikanom."

Značilno je tudi to, kako je Myron C. Taylor označen v paškem direktoriju (knjigi) za leto 1940. Tam stoji: "Zedinjenje države Amerike. Njegova ekselencija Myron C. Taylor, reprezentant njegove ekselencije predsednika Zedinjenih držav, s činom poslanika (ambassador)."

To dovolj definitivno pokazuje intimne odnose med predsednikom Rooseveltom in katoliške hierarhijo, pravi škof Blake.

Razprodaja obuvala

Jutri, v četrtek, 29. feb., se prične ob 8. zjutraj velika razprodaja obuvala pri Louis Magerju na 6410 St. Clair Ave., ki bo trajala deset dni. Vsak par čevljev v trgovini je na prodaj in to po znižani ceni, kolikor je le mogoče. Čitate oglas v današnjem številku in boste videli nekaj, kar ni vsak dan na razprodaji.

Doma

Mrs. Mary Nainiger, 15617 Saranac Rd., se sedaj nahaja na svojem domu in se zahvaljuje vsem prijateljem za obiske in celičice, ki jih je dobila za časa bolezni, ko se je nahajala v Huron Road bolnišnici. Prijateljice jo lahko obišejo. Želimo ji skorajno okrevanje.

IZGANJANJE HUDIČA

Ljubljansko "Jutro" z dne 26. januarja 1940, počrta:

V Dubrovniku so izgnali hudiča. V pondeljek zvečer je bil ves Dubrovnik na nogah, ko se je raznesla vest, da bodo kapucini v Marijini cerkvi iz mlade, lepe Slovenke, Anice Dittnerjeve, o kateri so bili duhovni gospodje prepričani, da je svetnica, naslednji dan ob prisotnosti občinskega zdravnika slovesno izgnali hudiča. Okrog cerkve se je natrlo sveta, očetje kapucini so zbrano molili, a nazadnje se je izkazalo, da vse nič ne pomaga. Zdravniku ni preostalo drugega, karkor da pokliče mestne reševalce, ki so lepo Anico odpeljali v umobolnico.

Ističasno pa sta senatorja Clyde L. Herring, demokrat iz Lowe, in Sherman Minton, demokrat iz Indiane, izjavila svoje mnenje, da je bolje, če predsednik še nadalje molči in ne razodene svojih namenov, da tako prepreči notranje spore v demokratski stranki. Oba senatorja sta izjavila, da ga bosta podpirala, če bo kandidiral.

Angleški letalci nad Berlinom in v notranosti dežele

V bližini angleške obale je bilo sestreljenih iz zraka dvoje nemških bombnikov.

LONDON, 27. februarja. — Angleška letala so danes poleteala nad Berlin in nad Baltik, v Arktiku in v vodovju Severnega morja pa so se vrstile pomorske borce, iz česar je razvidno, da se je nenadoma oživelja vojna aktivnost.

Angleško ministrstvo letalske sile naznana, da so angleški letalci sestrelili dano popoldne dvoje nemških Heinkel bombnikov, in sicer obo v bližini angleške obale.

Dalje naznana angleško ministrstvo, da so podvzeli angleški letalci poizvedovalne polete nad Baltik, nad Helgoland, nemško pomorsko bazo, nad obalo Severnega morja, nad Friesijske otroke in nad notranjino Nemčije. Vsi letalci so se nepoškodovani vrnili.

V bolnišnici

V Women's bolnišnici se nahaja Mrs. M. Spenko, 16122 Huntmore Ave., mati Mrs. Durn in Mrs. Sure. Prijatelji jo lahko obišejo. Želimo ji hitrega okrevanja.

Bolna na domu

Mr. Jos. Zulich, 5810 St. Clair Ave., zadaj (rear) je zbolel in se nahaja pod zdravniško oskrbo. Želimo mu skorajno okrevanje.

Roosevelt naj pojasi svoje politične namene

Deljeno mnenje glede objave predsednikov političnih namenov o tretjem terminu.

WASHINGTON, 27. februarja. — D. Worth Clark, demokratični senator iz Idaho, je pozval danes predsednika Roosevelt, naj "za dobrbiti demokratske stranke in na ljubo dobroga tovarišta napram ostalim kandidatom, ob času objavi svoje politične namene za leto 1940."

Ističasno pa sta senatorja Clyde L. Herring, demokrat iz Lowe, in Sherman Minton, demokrat iz Indiane, izjavila svoje mnenje, da je bolje, če predsednik še nadalje molči in ne razodene svojih namenov, da tako prepreči notranje spore v demokratski stranki. Oba senatorja sta izjavila, da ga bosta podpirala, če bo kandidiral.

DRAMATIČEN INCIDENT NA MORJU

BERGEN, Norveška, 27. feb.

Preživeli mornarji norveškega parnika Arnfinia pričevajo, kako je njih parnik kolidiral z neko nemško podmornico, kateri je odtrgal periskop, nakar se je podmornica brez moči pogrenila. Tudi parnik Arnfin je dobil veliko luknjo v svojem trupu, skozi katero je pričela v parnik vreti voda. Moštvo se je lotilo črpanja vode s sesalkami, toda ko je bila voda ljudem do pasu, so morali stopiti v rešilne čolne ter prepustiti parniku njegovi usodi.

Profesionalna rokoborba v Public Hall

V četrtek večer se vrši profesionalna rokoborba v Public Auditorium z deset "round bouts" in "trio of six-rounders." V "ten round" rokoborbi nastopajo Mickey Dugan z Esmont iz Cantona; Joe Forchione z Joe Wells iz Cleveland; in Charlie McCarthy z Don Blatchford.

Vstopnice za rokoborbo so sedaj v predprodaji v Music Hall box office v Public Auditorium in vstopnina je za rezervirane sedeže \$2.20, \$1.65 in \$1.10. Spoščna vstopnina je 55c. Vstopnica je prosta.

SPORAZUM MED RUMUNIJO IN FRANCIJO RAZJARIL NEMCE

Francija bo zalagala Rumunijo z letali,

FINCI PRIZNAVAJO NADALJNE RUSKE USPEHE

BUKARESTA, 27. februarja. — Rumunija, ki sedi na skrajno vročem sedežu med nasprotujoci si nemškimi in zavezniškimi interesimi, je pričela nočoj razmišljati o načrtih podprtavljenja vse svoje industrije, nad katero bi proglašila s kraljevim dekretom "mobilizacijo iz potrebre."

Ta nameravana poteza rumunske vlade je že bolj razjaričila Nemce, ki so izvedeli, da je bil sklenjen med Rumunijo in Francijo tajni sporazum, na čigar podlagi bo oskrbel Francija Rumuniju z velikimi kolčinami letal, strojnici in drugimi vojnimi potrebcinami.

Finska armada se umika. Finska severna arktična armada nadaljuje nočoj s svojim umikom ter je dosegla kraj Nautsi, ki leži 175 milij južno ob obali in osem milij južno od prejšnjih finskih obrambnih pozicij.

Na Karelijski ožini se Finci umikajo, s čemer bodo skrajšali svojo obrambo črto na 68 na 50 milij, kar bo zanje ugodno, ker jim primanjkuje brambovev.

HITLER — NOVO NEMŠKO BOŽANSTVO

CHICAGO, 27. februarja. — žena in ki slove v prevodu sledijo:

"Naznjam ti, da zelo, zelo ljubim firjarja Adolfa Hitlerja. Nemčija ni takšna, kakršno jo slikajo. V Ameriki je slabše kot v Nemčiji, ker tukaj ni nobene brezposelnosti. Nemčija bo združila Anglijo. Firjarju Adolfa se zahvaljujem za vse. Mi verujemo vanj kakor v Boga. Jaz sem se zaljubila v nekega vojaka, ki me bo poročil."

Gleitsman je povedal sodniku Harringtonu, da je šla njegova žena Luisa Luisa meseca julija 1938 na obisk v Nemčijo, odkoder pa se neče vrnila. Nato je potegnil iz zepa pismo, ki mu ga je pisala

NACISTI SO NA SMRT UŽALJENI

BERLIN, 27. februarja. — List "Der Angriff," glasilo šturmtruparjev, pravi, da so doživeli Nemci silno ponižanje in razboljitev od strani Angležev in Švicarjev. O Angležih pravi, da pripravljajo "piratske pasti na nemške podmornice, ki so proti vsem pravilom človečanstva." Švicarji pa so jih razčitali, ker polje v Bazlu in okolici jame za tanke, kar je "razalitev nemške časti."

DOBRA KUPČIJA; IZ TREH PRASICEV—9

MANKATO, Mich. — Virgil Abbot je kupil na sejmu tri prasice, ki jih je naložil na svoj trup, ter odpeljal proti domu. Kdo naj popiše njegovo veselje, ko je prispel domov ter videl, da ima na truku devet prasicev. Med vožnjo je namreč kupljena svinja izkotila šest mladih pujskov.

Cas pogreba

Pogreb Johna Novaka se vrši v četrtek zjutraj ob 8:30 uri iz Jos. Žele in sinovi pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave., ter v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na sv. Pavla pokopališče. Pokojni je bil doma iz vasi Grad, fara Cerkle na Gorenjskem. Njegova soprga, Mary, rojena Bole, je pa doma iz Križa pri Sežani na Primorskem.

Zabavni večer soc. Zarje

V petek večer, dne 1. marca se vrši članski zabavni večer soc. zborja "Zarja," v prizidku Slov. nar. doma na St. Clair Ave., vhod na Addison Rd. Na programu bo več zabavnih točk in tudi razna okrepila. Zarjni vabijo vse svoje prijatelje, da jih obišejo, da se skupno zabavajo v krogu svojih prijateljev.

Vabilo
Prosi se članice vseh krožkov Progresivnih Slovenk, da se v polnem številu udeležijo predavanja, ki ga priredi krožek št. 3 v Euclidu, danes, v sredo. Predavalca bo dobro pozvana Mrs. Mary Ivanusch. Predavanje se bo pričelo ob 7:30 uri zvečer.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRavnosti"

»ENAKOPRavnost«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6281 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
Po raznščaku v Clevelandu, za celo leto..... \$1.50
za 6 mesecov..... \$0.80; za 3 mesace..... \$1.50
Po pošti v Clevealandu, v Kanadi in Mexicu za celo leto..... \$1.50
za 6 mesecov..... \$0.80; za 3 mesace..... \$2.00
Za Zedinjene države za celo leto..... \$1.50
za 6 mesecov..... \$0.80; za 3 mesace..... \$4.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemskie države:
za celo leto..... \$1.50
za 6 mesecov..... \$0.80; za 3 mesace..... \$4.00;
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleve-
land, Ohio under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

DELO ZA KULISAMI

I.

V marčevi izdaji uvaževanega ameriškega mesečnika "The Forum" je članek "Inside the Christian Front," iz katerega posnemamo sledenje:

Osem in štirideset ur po eksploziji bomb na dveh največjih železniških postajah v Londonu preteklo poletje, je policija prijela nekega "Liamu Walsha," v katerem so spoznali moža, ki se je nahajal na pozorišču enih teh eksplozij. Značilno pri tem pa je, da je ime Liam Walsha prejela policija Scotland Yarda v Londonu potom kablja angleškega konzulata v New Yorku. Konzul pa je od svoje strani dobil to ime od male skupine mož v New Yorku, ki so stali na čelu antisemitičnega gibanja in ki so bili poznani kot člani neke "Krščanske fronte." Ime Liam Walsha pa so najprej iztaknili konzulovi tajni agentje v neki brzjavki nemškega propagandnega ministra v Berlinu, poslani na naslov Krščanske fronte v New Yorku.

Pet mesecev pozneje so' možje urada Federal Bureau of Investigation pograbiли sedemnajst članov "notranjega kroga" Krščanske fronte ter hkrat razkrili fantastičen mali "puč." Ta skupina je bila obtožena sledenih zločinov: nameravanega bombardiranja gotovih poslopij, nameravanega razstreljevanja mostov, teroriziranja Židov, nameravanega zasega zlata federalne rezerve, nameravane umora štirinajstih kongresnikov in uvedbe diktature. Med arretiranimi je bilo več Ircev in Nemcev, neki nacijski agent, in načelnik Krščanske fronte.

Berlin - Dublin - New York. Iz teh treh označb je razvidno, da je zavzel ulje na vratu ameriškega naroda, mednarodni obseg.

V New Yorku, v gnezdu te fronte, se je vršilo že nad leto dni vsak teden povprečno po 40 do 50 pouličnih skupščin, na katerih so krščanski frontarji pozivali poslušalce, naj likvidirajo ameriške Žide. Tolpe pretepačev so invadirale postaje poduljne železnice in cestne vogale, kjer so žalile in napadale ljudi, ki so sličili Židom. Na židovske prodajalne je pričela ta svojat lepiti lepake z nesramnim in žaljivim besedilom, in zasnovalo se je "krščanski indeks" za organiziran bojkot. Pričelo se je novačenje mladeničev in mož za neko privatno armado. Delovanje neprijazne radijske postaje, na katerih so oglaševali tudi židovski trgovci, so pričeli frontarji piketirati. Ljubezen do Hitlerja in njegove politike je plapolala do neba. Propaganda Krščanske fronte je prodrla celo v Židovske šole, kjer je bilo nekaj židovskih otrok pretepenih po malih "streherčkih." (Julis Schreicher, znani židovska v nemški nacijski vladi. Op. uredništva.)

"Social Justice," Coughlinov organ, je ponosno zatobil v svet, da bo štela Krščanska fronta konci leta 1940 - pet milijonov članov. V samem New Yorku je, kot se sodi, približno 12,000 članov te nove vere.

Iz New Yorka se je fronta kmalu razširila po vseh večjih mestih Amerike. Več mestih se je poizkuse ljudi, ki so hoteli razpečati med množico anti-Coughlinovo literaturo, zadušilo v krvi.

Veliki kanon pa je počil dne 8. septembra v Bostonu, kjer je šest tisoč ljudi iz Massachusettsa in Rhode Islanda natrpalno Areo, da slišijo glas Mojstra in Učenika. Na tem shodu je nastopil John F. Cassidy, mladi klerk, zaposlen pri družbi, ki dobavlja mestu plin, in ki je bil predstavljen kot narodni direktor Krščanske fronte.

Podružnica v Philadelphiji je bila ustanovljena meseča julija. Otvoritveni shod je pozdravil s posebno brzjavko župnik Coughlin, kmalu nato pa je Coughlinov časopis objavil ustanovitev novih podružnic v kakih polducatah krajih.

Nato so v članku opisani razni zločini, ki so jih zakrivili ti frontarji, kakor nasilstvo nad glediščem, v katerem se je kazal film "Confessions of a Nazi Spy," mučenje nekega dijaka v Baltimoru, kateremu so njegovi sošolci žgali živo meso, ker so hoteli odpraviti vse Žide iz šole, itd.

Pomikajoč se proti zapadu, so coughlinovci priredili svojo največjo mobilizacijo leta dne 28. septembra v Clevelandu, kjer so natrpali v Mestni avditorij 17,000 ljudi ter zasedli tudi vse ceste v okolici. Privlačna karta tega shoda je bil sam Veliki Mojster, katerega so pozdravili ob njegovem prihodu s "kufrom" denarja v papirju

UREDNIKOVA POŠTA

PRIREDITEV ČITALNICE SDD IN VAŽNOST NAŠIH ČITALNIC

Misljam, da so ena najbolj važnih kulturnih panog pri vsakem narodu, ne le med nami Slovenci, naše takozvane čitalnice. Vsak kulturn narod se s tem najbolj ponaša koliko premore kot narod v knjigah in razni literaturi. Razni pisatelji narodov imajo svoje umotvore, zaklad naroda pa je opisan v knjigi. Knjiga je najboljši tovarš, knjiga je človek, je več, je izraz človeka, se razume, le dobra knjiga. Po knjigi smo spojeni z duhovim vseh narodov in časov. Le žal, da je sedanja diktatorska Evropa uničila ogromne zaklade dobrih knjig, cele grmade teh je uničenih po raznih diktatorjih — tiranah, kateri smatrajo, da je dobra knjiga nevarna človeku delavev, trpinu. Da se ta drži v večji temi in si zasigurn svoje vladanje, je potrebno, da se uniči pravico-resnic, knjige, katera oznanja to. Knjiga je najboljši prijatelj človeka. Povej mi kaj čitaš in povem ti kaj si. V dobrimi izbrani knjižnici smo kakor v večnosti, vsa zgodovina bi bila izgubljena ako ne bi bilo knjige časopisa. Imamo pred seboj stare in nove misii, druga tik druge in vidimo, da človek ni zgolj zgodovinsko bitje. Vsa izobraženec ima svojo posebno knjižnico, čisto osebno biblioteko. Danes smo že tako daleč, da im lahko reven in celo prav reven delavec svojo knjižnico, intelligent, ki ne kupuje knjig in ne čita časopisa in raznih revij, sploh ni izobražen človek.

Veliki pokojni državnik-mislec T. G. Masaryk je rekel neko o knjigi: "Človeku, ki jih уме čitati dajejo neizmerno mnogo spoznanja. Če hočemo poznavati dušo in duh tujih narodov, je umetnost najzanesljivejša pot k temu cilju."

Ogromna je ta umetnost v knjigi raznih velikih pisateljev sveta. Vsak narod jih ima v svoji sredi veliko. Kaj bi bilo da, es človeštvo brez čitava, brez knjig, v katerih so vlike misli raznih genijalnih pisateljev. Tudi mi Slovenci kot majhen narod, se lahko primerjamo z vsakim drugim velikim narodom, kot kulturno razvit narod. Ponašamo se lahko z lepim številom svojih velikih pisateljev, pesnikov itd. Razni veliki narodi bi bili ponosni na može katere je rodila slovenska mati. Na primer danes se ponašamo z našim velikim Cankarjem, Zupančičem, Kristanom in drugimi. Njih dela so nesmrtna v raznih knjigah, tatero so v posesti naših čitalnicu, kot v stari domovini. Medtem, je tudi čitalnica SDD, katera nudi in ima na razpolago razne umotvore naših in tujih pisateljev v knjigah, ki so na razpolago našim ljudem za čitanje. Vsak inteligent Slovenec, bi si moral šteeti ne le v dolžnosti, pač pa tudi v ponos, da je član take kulturne panege kot so naše čitalnice. Žal, da se v tem primetu vse premalo poslužujemo tega in kažemo premalo zavesti do takega kulturnega za-

voda kot so naše čitalnice. Poslebo še takim je priporočljivo poseganje po dobrki knjigi, kateri ni bila dana prilika dobiti dovolj šolske izobrazbe v mladosti. Mnogim sinovom in hčeram revnega slovenskega kmeta ni bila dana prilika v bivši Avstriji, ko je bila še na krmilu klerikalna klika, katera je dala narodu na razpolago le to kar je bilo njim zaželjivo, da je ta ubogi hlapec smel čitati. Nam ameriškim Slovencem je v tem oziru dana boljša prilika, razvijamo se lahko po svoje, v demokratičnem duhu, to je, da nam je zanjeno, da smemo čitati kar nam ugaja, da imamo na razpolago ne le svoje domače učne zavode, pač pa vlaada kot taka nudni narodu ogromne zakladnice knjig za čitanje. Ker pa je preveč na razpolago, se tega malo poslužujemo. Slovenci skušamo v danih razmerah obdržavati te naše učne čitalniške zavoda, kar je zvezano tudi s finančnim do-prinosom ter se moramo poslužiti raznih virov, da dobimo do-hodke za nabavo dobrih knjig, časopisov, revij itd., katera so potem na razpolago čitatelju. Jako majhen odstotek, je teh, kateri se tega važnega učiteljšča zavedajo, koliko manj, bi bilo med nami nevrednosti, ako bi vsak po svoji moći poskušal poseti te naše čitalnice in se poglobiti v čitanje knjig in časopisov. Dokler bo narod gojil razne panoge svoje kulturnosti kot take, bo zdrav in živ in se bo takoj vedno obdržal med drugimi narodi, kateri vsi tvorimo človeško družbo.

Torej, prvič je potrebno, da kateri še niste postal član čitalnice, storite to takoj. Članarina je malenkostna, le borila 10c mesečno, ter Vas opravičuje kot rednega čitalničarja, da ponesete knjigo na dom za čitanje.

Druugi Vas ta čitalnica, ta nam potreben učni hram, kljče za dne 3. marca, da posetite prireditev, katera je namenjena, da si čitalnica delno finančno opomore, da bo mogla iti na trg po nova književna dela naših, kot tudi tujih pisateljev. Vsi vemo, da knjiga stane, da je za knjigo katero si vi lahko izposodite za čitanje potrebljeno dolarjev, in kje najih ta učni hram dobi, ako ne ravno potom svojih sličnih predreb. Zato pa upamo in pričakujemo od vas odziva na dan 3. marca popoldan v avditoriju SDD na Waterloo Road. Ne bo Vam žal če posetite lep izbran program in pri tem boste storili tudi svojo narodno dolžnost do vas samih, ko boste doprinesli svoj delež. Mal položi dar, čitalnici na oltar.

J. F. D., član.

Še več pojasnila hočejo
Mož, ki ima v slovenski baniki, v stari in v novi, svoj interes (pričakovanje) se je oglasil pri meni podpisanim in je izjavil tako:

"Hvala ti za tvoje razlage in

in srebru, kateri denar so nakolektali med navzočimi. Nadškof Joseph Schrembs, ki je bil oznanjen kot predsednik tega shoda, se je v zadnjem trenutku premislil ter pametno sklenil, da ostane doma.

Na shod Krščanske fronte v St. Paulu, Minn., ki se je vršil 21. oktobra, je prišlo nad osem tisoč ljudi, da slišijo župnika Coughlina. Policiisti in šerifi pa so zunaj med tem odgnali od poslopja dvanašt mládenk, ki so razpečavale med ljudi letake opozicije. Na odrvu v dvorani pa je bilo med tem naročeno, naj vsak, ki bi mu bil izročen letak opozicije, pobije na tla onega, ki mu je izročil letak.

(Dalje prihodnjič.)

pisanja o banki, vse je res tako kakor pišeš, toda, na nekaj te moram opomniti: Premalo pišeš o starri banki, kjer je zamrznjen denar. Ljudje ti do zelo hvaležni, če bi malo več pisal in pojasnjeval, kdaj bodo dobili dividende in kako je z staro banko, oziroma z likvidacijo.

Sem hvaležen možu, ki me je opomnil na to, rad bom tudi ustregel v kolikor mi bo mogoče. Verjamem, da so pojasnila potrebna, posebno še kadar ljudje dvomijo o stvari in je sepetenje vseh vrst za vso stvarjo. Tudi to vem, da je bilo vsa leta v tem veliko pogreška, ker se ni našim ljudem dajalo točnih poročil, kar je izvralo potem nesoglasja in javna zborovanja, katera so ugledu naroda in finančnemu podjetju zelo škodila. Radi tega prosim javnost, da naj ne bo užaljena, ker se pogostog oglašam v začevi bančnega poslovanja. Iz svoje skušnje vem, da ne pišem nič preveč, menim da še ne dovolj, ker smatram to ustavovo za največjo v načrtu, da imajo kakšen ducat dobro plačan pilot, ki obvladajo to umetnost in ki imajo tudi posebno dovoljenje kot "preciziski letalci" za izvajanje svojega poklica. Njih delodajalci so velike oglasne agencije, ki so si nekaj izmisli, da bi tudi nebo izkoristile za reklamne namene.

Nebesna pisarija nikakor ni lahek posel. Pilot ima sicer pred seboj karto, ki mu rabi kot predloga, toda treba je posebne spremnosti, da nariše črke točno in somerno. Razen tega jih mora pisati od desne proti levi, ne narobe, kakor običajno pišemo, in sicer v višini kakšnih 5000 m. Vsaka črka mora stati najmanj 51m više nego tista pred njo, kajti drugače bi zračni vrtinci iz propelerja vsak znak sproti izbrisali. Uporabljati se določeno posebno zgrajena letala in dim, s katerim se črke rišejo, se proizvaja z učinkom vročine iz motorja na posebno tekočino, ki teče v povečano izpušno cev. Ta tekočina seposti iz olja in kemičnimi, ki jih nebesni pisari čuvajo kot svojo tajnost. Sestava mora biti takšna, da ostanejo črke na nebu najmanj deset minut, ne da bi se zabrisale.

Nebesna tabla je že zato tako pripravna, ker se ti na njej ni treba omejevati in ker ni nevarnosti, da bi pisal na nje "preko roba". Reklama beseda z 10 do 12 črkami se razprostira priljubljeno 12 km daleč, a letalec mora preleteti v ta namen približno 100 km dolgo progo.

V splošnem porabil za vsako črko kakšne štiri litre bele ča-

dela roka v roki za obe banki? rovne pisalne tekočine, to pisi so vidni potem do 80 km leč. Da tudi pri tej vrsti ne gre brez smešnih dogodkov, dokazuje nedavna točna škodnina, ki je vložila tovarna za kozmetične proti nebesnemu pisarju?

(Dalje sledi.)

Nebesni pisarji

Nobeno nebo ni za napisno "deskovo" tako pripravno kakor newyorško nebo in ker je tudi potreba po reklami v metropoli neizčrpana, "višja pisalna umetnost" tam zelo cvete. Tako imenujejo s šaljivo besedo umetnost reklamnih letalcev, ki rišajo z dimom in tveganimi obrati na ozađje neba ogromne črke in besede.

Medtem ko mesta kakor London in Hamburg že zavoljo potoge megle niso pripravna za nebesno pisarijo, predstavlja zlasti v jesenskih dneh temno modro newyorško nebo idealno ozadje za reklamne napise. Tam imajo kakšen ducat dobro plačan pilot, ki obvladajo to umetnost in ki imajo tudi posebno dovoljenje kot "preciziski letalci" za izvajanje svojega poklica. Njih delodajalci so velike oglasne agencije, ki so si nekaj izmisli, da bi tudi nebo izkoristile za reklamne namene.

Tako so odredili preizkušljivo, da je izviralo sepetenje iz nekega policijskega avtomobila, ki je bil opredeljen za dnevni letalnik. Policist Filip Man, ki je imel službo v letalniku, je bil povabil vanj na letalo, da bi izkazal, da je bil pravilno posredovan. Na letalu je bil občutljivo, da je imel vredno posredovanje, da je bil užaljen. To je bilo prvi sedem debelih let. Sedaj pa, ko se nahajamo v drugih sedem letih, so pa pojasnila potreba naznanih delnic in ničesar, da je bila naznana v drugih delnicah. Razen tega jih mora pisati od desne proti levi, ne narobe, kakor običajno pišemo, in sicer v višini kakšnih 5000 m. Vsaka črka mora stati najmanj 51m više nego tista pred njo, kajti drugače bi zračni vrtinci iz propelerja vsak znak sproti izbrisali. Uporabljati se določeno posebno zgrajena letala in dim, s katerim se črke rišejo, se proizvaja z učinkom vročine iz motorja na posebno tekočino, ki teče v povečano izpušno cev. Ta tekočina seposti iz olja in kemičnimi, ki jih nebesni pisari čuvajo kot svojo tajnost. Sestava mora biti takšna, da ostanejo črke na nebu najmanj deset minut, ne da bi se zabrisale.

Nebesna tabla je že zato tako pripravna, ker se ti na njej ni treba omejevati in ker ni nevarnosti, da bi pisal na nje "preko roba". Reklama beseda z 10 do 12 črkami se razprostira priljubljeno 12 km daleč, a letalec mora preleteti v ta namen približno 100 km dolgo progo.

V splošnem porabil za vsako črko kakšne štiri litre bele ča-

JOS. ŽELE IN SINOV

POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE.
Avtomobili in bolnični voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

ZAPISNIK

redne letne delniške seje S. N. Doma na St. Clair Ave., Cleveland, O., ki se je vrnila ob večerih

11. in 12. januarja 1940

(Nadaljevanje)

Anton Grdina pravi, da je vsaka nadaljnja razprava o tem nepotrebna. Čemu bi s tem sejo zavlačevali, ker mora biti sedaj vsakemu jasno, kaj je namen resolucije, ki je povsem na mestu. Predlaga, da se debata zaključi in da naj se glasuje.

Sledi glasovanje in resolucija je sprejeta s 130 glasovi proti enemu (Smole).

Jos. Skuk pravi, da prej nismo pri delniških sejah dali izraza spôstovanja in spomina umrlim delničarjem ali direktorjem, pa je mnenja, da bi bilo na mestu,

da predsednik pozove zbornico, da vstane v znak sožalja, ker smo ta teden izgubili prvega blagajnika S. N. Doma, Michael Setnikarja in bivšega direktorja Doma, Rudolf Perdama, ki sta umrli pred nekaj dnevi.

John Hočevlar pravi, da kaj nekaj ni potreba, ker se že prej zavajalo, dasi je v prošlosti umrl že dosten delničarjev in tudi direktorji, naj se še sedaj opusti.

Krist Stokel smatra sugestijo Jos. Skuka umestno in pozove zbornico, da v znak spôstovanja do umrlih in sožalja preostalim, vstane. Se zgodi.

Erazem Gorshe predloži zbornici drugo resolucijo in pojasni, da bo naš največji darovatelj Slovenskemu narodnemu muzeju praznoval v nedeljo 14. januarja 2. rojstni dan. In da se zavajajo rojaka vsaj malenkostno moralno odškoduje za njegovo veliko delo v življenju, naj se sprejme predložena resolucijska, ki se glasi:

RESOLUCIJA

Da se Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., v Clevelandu, Ohio, v imenu Slovenskega narodnega muzeja, ki je bil ustanovljen pred letom dni pod pokroviteljstvom Doma, vsaj nekoliko moralno odškoduje velikodušnemu, zavednemu in pojavljemu, kar je prvi zbirati predmete in časopise ter druge stvari zgodbinskega pomena za Slovene v Ameriki in jih hranil skozi dolgo dobo 40 let in, ker je on kot posamezni brez dvoma zbral največji skupaj in jih shranil v last in ugled celotnega slovenskega naroda v Ameriki in, ker je dostavljal osem zabojev raznih slovenskih časopisov, revij in drugih zanimivosti v Slovenski muzej in, ker je objavil javno v časopisih in v pisih podariti temu Muzeju še vso svojo preostalo zbirko narodne značaja, kar še ima, mu v znak hvaležnosti za njegovo velikodušnost navzeli zastopniki delničarjev in posamezniki delničarjev iskreno čestitamo na njegovemu 72. rojstnem dnevu, ki ga praznuje v nedeljo 14. januarja, 1940, in ga ob tej prilnosti imenujemo

MATIJA POGORELCA
ZA PRVEGA ČÄSTNEGA ČLA-
NA Slovenskega narodnega mu-

zeja v Clevelandu, Ohio, z vsemi prakticami do kakoršnih je kdo ali v bodoče.

Sprejetje na redni letni delničarski seji S. N. Doma na St. Clair Ave., dne 12. januarja, 1940.

Predlog je podprt, da se resolucijo sprejme, kot je bila prejela. Sledi glasovanje. Resolu-

cija je sprejeta soglasno od vseh zavojnic.

Jos. Terbižan pravi, da smo včeraj slišali poročila direktori.

Noben pa ni poročal, zakaj ne ni izboljšalo akustike v dvorani, kot je bilo sklenjeno na delničarski seji pred letom dni in tudi ne ni izboljšalo odra. Želi pojasa-

Jos. Skuk pravi, da je delničarski popolnoma na me-

vražjanjem. Aku-

apelira na društvene zastopnike mu. Narod se bo za predstave in posameznike, kateri nimajo še bolj zanimal in delo se bo izplašovali denarja na slovenski čalo.

John Zalar pravi, da direktorska banka, je narodna banka, Pravi, da je bila stara banka, banka sebičnež, nova banka je vse, kaj drugega. Nič se ni trebati, v par letih bo tudi stara banka izplačala dolar za dolar. Pozabimo na stare napake, ki so neobhodno potrebno, da je v dobrem stanju za zimo in ki je stalosti denarja. Gledate akustike v auditoriju se je dobilo izvedenca iz Case School of Applied Science Dr. Millerja, ki je točno analiziral naš avditorij in pojasnil vzroke, zakaj se slabo sliši in kako se lahko temu odpomore. Direktorji je sklenil, da se akustika završi, ampak financa je zadrla, da se še ni izvedlo. Če se izvede akustike v avditoriju, bo najbrže potem treba dvoranu prebarvati, da bo harmonično izgledala, ker akustično blago pokrije nekaj sedanje dekoracije. Če bi se pa še barvanje izvedlo, bi pa stalok \$5,000.00 in tega se ni moglo narediti v minulem letu. V letu 1940 se bo to izvršilo, če zbornica ponovno odobri ta predlog.

Anton Grdina pravi, da prosi za par minut časa in čestita direktorju S. N. Doma ter navozim delničarjem, ki se vsi trudimo in delamo za bodočnost. Na tak način lahko postanemo voditelji vsega slovenstva v Ameriki. Je prav, da se tako previdno gospodari, da bo Dom enkrat zmožen dati svojim delničarjem tudi kakšne dividende. Pravi, da tudi on predstavlja narodno ustanovo, 8,000 slovenskih vložnikov, ki so pri tem pričetki. Pravi, da zastopa obe slovenski banki, staro in novo v kar je bil poverjen. Pri banki je našel, da je 48 društev delničarjev in 925 posameznih slovenskih delničarjev, to je pri novi banki. Pravi, da drugo leto se bo letna seja banke vrnila v Domu. Pravi, da predstavlja tudi nesrečne vložnike stare banke, ki imajo tam svoj zmrznen denar. Banka je inštitutija slovenskega naroda. Nove banke se ne bodo več ustanavljale. Srečni so tisti, kateri jih sedaj imajo. Narod prisi za posojila. Če bi slovenska društva prinesla svoj denar na slovensko novo banko, bi lahko nova banka prevzela staro banko in bi vložnik stare banke izplačali dolar za dolar. Zato

Jos. Terbižan pravi, da upošteva pojasnila podana po Jos. Skuku in razloge, ki jih je navedel. Pravi da razume, da kdor gospodarji z javnim denarjem, si mora zavarovati svoj hrbet. Vendar, kakor skrbimo za streho ali za klub, je naša dolžnost, da istotako poskrbimo za razvedri ljudi, ki prihajajo na naše prireditve v avditorij. Če bodo ljudje bolje slišali besedilo igralcev, bodo raje prihajali k predstavam in prireditve bodo uspešne. Predlaga, da v letu 1940 direktorji izvrši akustiko v avditoriju S. N. Doma. Stroške se bodo lahko že krilo s tozadnimi prireditvami v ta namen. Predlog je podprt.

Leo Kushlan pravi, da je J. Skuk povedal mnogene direktorje. Ampak ko se že enkrat popravlja avditorij, naj bi se popravilo tudi oder. Družba, katera bi izvedla akustiko garantira, da zmanjša valovenje glasu od sedanjih 7 sekund na 1½ sekunde. Priporoča, da naj se k popravi priključi še izboljšava odra, ki je zastarel. Nima prav razvratljavev in druge stvari, tako da bi odgovarjalo eno druge-

in se bo težko vse popravilo izvedlo.

Frank Plut pravi, da oder je nameraval izvesti akustiko, pa je ni mogel vsled nezadostne finance. Treba je misliti na finančno tudi v bodoče, da bi se zbrala za odkupovanje delnic po potrebnih delničarjev. Protipredlaga, da če je mogoče, naj se še oder popravi v tem letu, če pa ni mogoče, se oder odloži do veljave s svojimi priporočili glede odra. Ko se enkrat popravila avditorija, naj se izboljša še oder, da bo oboje v redu, eno z drugim.

Ravnino tako naj se izpolnilo tudi glede zadostne topote, da se ne bodo ljudje tukaj prehladi. (Dalje sledi.)

Slovenci v anekdotah

Znanec je srečal na ulici pesnika Otona Zupančiča in ga vprašal, kako je ime njegovega brata.

Avtor "Dume" mu odgovori: — Moj brat je Oto-kar jaz pa kar-Oto.

Pesnik Anton Medved je bil za kaplana na Bohinjski Bistrici. Nekoč je zginil za nekaj dni. V skrbeh so ga župljani vse povsod iskali. Cetrti dan ga sreča v Stengah voznik, ki jo duhovni gospod maha peš proti Bistrici.

— No, kje pa ste bili? reče voznik, povsod smo vas iskali. — Saj sem v nedeljo na pričnici povedal, kam grem. Govoril sem: Še malo in me ne boste več videli, grem k Očetu!

In res je krenil v Kamnik, kjer je obiskal svojega očeta.

Pevski zbor Glasbene Matice je pravkar odpel svoj koncert v dvorani Narodnega doma v Trstu. Po končani muzikalni pri-

reditvi gre družba z mojstrom Matejem Hubadom v hotel Evropo k večerji. Natakar prinese takoj krožnik in pribor, večerje pa ni hotelo biti zlepa. Hubad ves razdražen prekla pribor, servijeti, zepni robec in drugo.

V svoji nestrnosti si vtakne svoj beli robec za ovratnik, v servijeto pa si pošteo obrise nos — in jo spravi v zep.

Med svetovno vojno je v ljubljanski unionski dvorani generalka za koncert Glasbene Matice. Orkestra ni in zatekli so se k štiriročemu klavirskemu spremljevanju, kar sta oskrbelo pokojna pianistica Dana Koblerjeva in skladatelj Josip Pavčič. Zbor poje svoj a capella stavki in nenadoma zagrimi po starci navadi:

* — Hudič, pa ga ti bolje nauči, če ga znaš!

HOW OFTEN CAN YOU KISS AND MAKE UP?

Few husbands can understand why a wife should turn from a pleasant companion into a shrew for one whole week in every month.

You can say "I'm sorry" and kiss and make up easier before marriage than after. Beware! If you want to hold your husband, you won't be a three-quarter wife.

For three generations one woman has told another how to go "smiling through" with Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It helps. Now we'll tell you the system, shortening the cycle of the functional disorders which women must endure in the three ordeals of life: 1. Turning from girlhood to womanhood. 2. Preparing for motherhood. 3. Approaching "middle age."

Don't be a three-quarter wife, take LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND and Go "Smiling Through."

Ravnokar je izšla ...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavljal v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

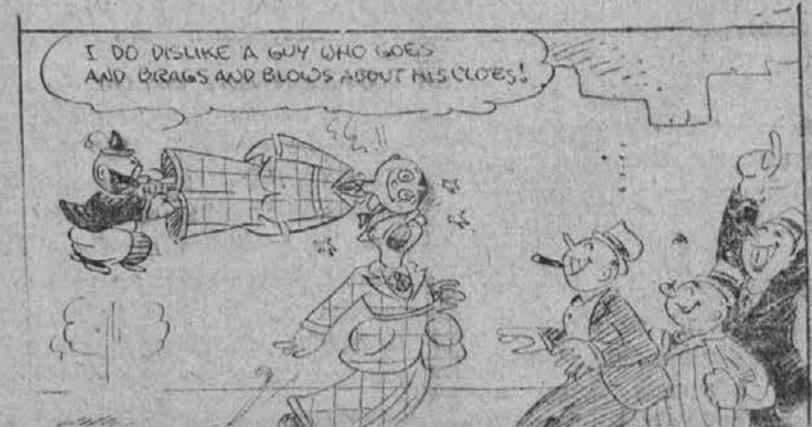
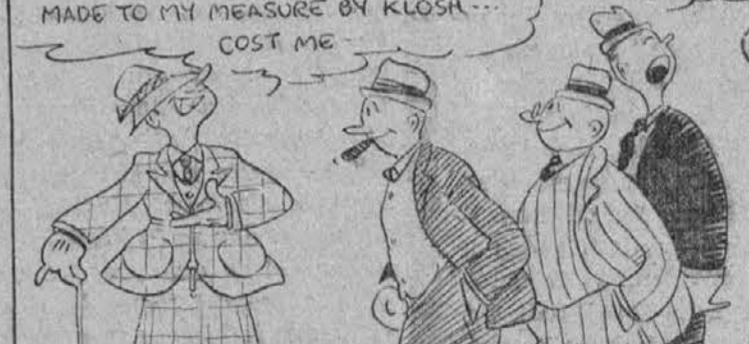
Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

"CALL FOR MR. BINGO"

Y'SEE THIS SULT? SET ME BACK 150 SMACKERS... MADE BY AGE & AGE OF FIFTH AVENUE... VERY EXCLUSIVE, Y'KNOW... GET THE CIRAVAT... THE NEW PINEAPPLE SHADE... IMPORTED BY DOOBLE... AINT THIS HATBAND A WO? MADE TO MY MEASURE BY KLOSH... COST ME

AN URGENT MESSAGE

to women who suffer

FEMALE WEAKNESS

Five women today are free from some sign of functional trouble. Maybe you've noticed YOURSELF getting restless, moody, nervous, depressed lately—your work too much for you.

Then why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to help quiet weary, hysterical nerves, relieve monthly pain, (cramps, backache, headache) and weak dizzy fainting spells due to functional irregularities.

For over 60 years Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of weak run-down, nervous, "ailing" women to go smiling thru "difficult days." Why not give this wonderful "woman's friend" a chance to help YOU? Try it!

NOW—VELVEETA IN A MONEY-SAVING 2 LB. LOAF!

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat zatečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogi:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE — TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogi, po 10c vsako. Pošljamo tudi po pošti. Za poštino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler se še v zalogi.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

mesečnik za leposlovje in pouk ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Claude Farrere:

PRIGODE TOMAŽA JAGNJETA

POVEST IZ ŽIVLJENJA GUSARJEV

"Miruj, klopotec, ne razgrajaj je bilo oboje prav. Zato je s pe tako! Če še nekajko vpiješ, pri stjo tolkel po jeklenem ročaju, kakor je videl pri Danycanu. — "Mari želim prepričati? Ne! Jaz ga ne iščem, to prisegam pri naši Ljubi gospoj!"

Se vedno stope, se iztrga onim, ki ga zadržujejo ter stopi naravnost k mizi mornarjev. Doseže Tomaz in mu položi svojo roko na ramo. "Tomaž!" ga nagovori s kreplkim, četudi nekoliko zamolklim glasom.

Tako nastane molk. Možakar, ki je nagovoril Tomaz, ni govoril baš preglastno. Vendar so

"Da", potrdi in se ozre po izbi, tudi tja v ozadje. Ta meč je moj,

kakor pravite, podedoval sem ga

po vsej pravici. Kakor ga je skul Morvan, tako ga bom sukal,

jaz, saj sem kapitan, kakor je

bil on." In izrekel je ošabno geslo, koje je kraljica Ana dala

vsekati v granit nad vratmi svo-

jega gradu: "Tako budi, vsemu

svetu v brk, ker tako je moja

volja."

Hura-vpitje mu je odgovorilo. Posebno energičen pivec med mornarji še udari po mizi med čaše in začuti: "Hura! Še dva vrča na zdravje kapitana Trubletja!

Ko je pa zagledal in spoznal mitilico, se je v istem hiku že tu-

ti pomiril, se zakrohotal in zopet

zopet.

"Pa še kaj! Ti si to, Vincent

Kerdoncuff? Kaj pa čepi ves

čas tam v kotu, namesto da bi

pil tu z nami?"

Družba se je pomirila. Sedaj

burno pritrjuje Tomazovemu va-

bilu. Edini Vincent ne soglaša z

zborom. "Tomaž", pravi, "dober

tovariški in hvalo ti vem zato.

Toda danes mi vino ne diši. S

teboj se hočem razgovarjati o

stvari, ki je zelo važna. Kaj nisi

baš sam rekel, da odrineš že ju-

tri?"

"Da, to sem rekel."

"Potem se morava še nočoj

zgovoriti, ti in jaz, v oči, in če

bog, da kota dora prijatelj."

Tomaž se je bil ves čas delal,

kakor da je pijan, tako je raz-

grajal in robantil. V resnici pa

še ni popil četrtnine tega, kar je

mogel prenesti, ne da bi bil le

malo okroglo.

"Kot dobra prijatelja", pravi

sedaj zelo hladno, čeprav že

tudi Vincent ni položil posebne

toplote v to naglašanje, "kot do-

bra prijatelja?" Da, dragi moj

Vincent, če je tako, — in zakaj

bi ne bilo —, kaj hudiča pa hoč-

č, da si pokvariva noč in da se

splašiva otdot, ko je vino vendar

zato dobro? Posedi raje sem in

izkrcaj svoje novice!"

Vincent Kerdencuff odmaja z

glavo:

"Nikakor", pravi. "To ne pojde.

Tomaž ta zadeva je samo za

najine ušesi, in za nikogar dru-

pa me pusti, da se odpravim.

Poletno je že odbilo, nazadnje v

oštariji ne bo nikogar več!" Ona

se pa obesi nanj: "Prej povej,

katera je, ne pustim te...!" On

jo draži: "Drži krilo... če ne...

Kakor plamen rdeča odskoči z u-

prav nepotrebitno živahnostjo:

"Spravi se s poto, obešenjak!

Kaj tačega... Glej ga no, ro-

parju! svoji sestri hoče pod kri-

lo!"

"Tak še ne nehaš, gobezdalo?"

In že je bil skozi vrata, na ce-

sti, okrog oglja.

7

V oštariji za Velikimi vratmi so

mornarji Juliena Graveta še vedno

popivali, zbrani polnoštivalno.

En sam ni izostal. Tomaža so

pri vstopu pozdravili z oglušenim

vpitjem. "Tako je prav!",

zakliče Tomaž namesto odgovora

v izbi. "Tu sem zopet, kakor je

prezavrnih polno čašo. "Saperlot!"

zakolne pivec. "Trublet, tvoje re-

zilo je že jeno!"

Trublet se smeje. Bolj zadaj v

izbi se pa dvigne mož iz svoje

grube pivske tovarišev in za-

vpije: "Kaj, meč? Kako pa to?

Ali postajamo pri nas plemiči

kar tako od danes na jutri?"

Tomaž je že sedel. Sedaj sun-

koma vstanje in vpraša suparni-

ko: "Ali želi kdo kaj od mene?"

Toda oni drugi tam zadaj je

bil dovolj previden, da je umol-

knil. Tako sede torej tudi To-

maž zopet na svojo klop, tovari-

ški okrog njega pa dvigajo čaše:

"Tomaž, matroz, z nami trči!"

Bil je dober pivec. Ko prinese

dekle novo čašo, se prime Tomaž

za pas, kakor da ga nekaj tiči,

si odpre zaponko in položi dolgi

meč čez mizo, kakor je videl to

pri Danycanu.

"Pri svetih pet ranah!" se za-

roti sam. Naj bo žejen ali ne,

moj rapir, svoj požirek vina pa

gotovo zasluzi, kar je ranek

Guillaume Morvan bil njegov

gospodar, ki ga je znal dobro su-

kat!"

"Ti pa tudi!" rjevoje dečki.

"Halo, ta požirek za Morvanov

meč!" In vriščali so, eni na zdra-

vje meču Morvana, drugi na

zdravje meču Trubleta. Tomažu

misliš? S prepirom ne prideta

nikamor!"

"Mari želim prepričati? Ne! Jaz

ga ne iščem, to prisegam pri na-

ši Ljubi gospoj!"

Se vedno stope, se iztrga onim,

ki ga zadržujejo ter stopi naravnost

k mizi mornarjev. Doseže

Tomaž in mu položi svojo roko

na ramo. "Tomaž!" ga nagovori s

kreplkim, četudi nekoliko za-

molklim glasom.

Tako nastane molk. Možakar,

ki je nagovoril Tomaz, ni govoril

baš preglastno. Vendar so

ga slišali razločno, gotovo zato,

ker je govoril s tako čudnim

glasom. Čim je izpregovoril svo-

jo besedo, je pivec milno vese-

lje, da bi še dalje pili in razgra-

jali. Vsem je naenkrat postalno

jasno, da je konec popivanja in

da se dogaja sedaj nekaj resne-

ga.

8

Tomaž se je najprej živo obrnil na svoji klopi. Ko so ga motili takoj nepričakovano in sredni

njegovih mornarjev, ni manjkalo mnogo, da bi bil segel takoj po meču. Vstal je in stisnil pesti.

Ko je pa zagledal in spoznal mitilico, se je v istem hiku že tu-

ti pomiril, se zakrohotal in zopet

zopet.

"Pa še kaj! Ti si to, Vincent

Kerdoncuff? Kaj pa čepi ves

čas tam v kotu, namesto da bi

pil tu z nami?"

Družba se je pomirila. Sedaj

burno pritrjuje Tomazovemu va-

bilu. Edini Vincent ne soglaša z

zborom. "Tomaž", pravi, "dober

tovariški in hvalo ti vem zato.

Toda danes mi vino ne diši. S

teboj se hočem razgovarjati o

stvari, ki je zelo važna. Kaj nisi

baš sam rekel, da odrineš že ju-

tri?"

"Da, to sem rekel."

"Potem se morava še nočoj

zgovoriti, ti in jaz, v oči, in če